

ANDRZEJ FYDRYCH
ŁUKASZ HUCULAK
KAROL KĘDZIERSKI

O B E C N O Ś Ć

BWA GALERIA SANOCKA 12.11 - 03.12.2021

W-obec. O fenomenie obecności

(...) bowiem każde miejsce tego głazu
widzi cię. Musisz swoje życie zmienić.
R.M. Rilke „Starożytny tors Apollina”

W pojęciu obecności zadziwia jego długotrwała nieobecność w rozważaniach filozoficznych. Pojawia się bowiem dopiero w XX wieku w szkołach fenomenologii, egzystencjalizmu czy nurcie personalistycznym, przy czym za każdym razem domaga się ono dookreślenia. Nie ma właściwie żadnej monografii poświęconej zagadnieniu obecności; może poza „Ja i ty” Martina Bubera oraz „Życ w terażniejszości. Na tropie pewnego pre-fenomenu” Gerda Haeffnera. Fenomen obecności, choć tak dotkliwy, pozostaje wciąż nieuchwytny.

Być może potrzeba było zmiany paradygmatu w ponowoczesności z okulocentryzmu, dominacji wzroku w zdobywaniu wiedzy o świecie, na wielozmysłowe sensorium oraz narodzin tzw. sztuki haptycznej, by dostrzec, że nie ilustracyjność, zawsze podległa słowu, stanowi o sile obrazu, lecz jego możliwość uobecnienia.

Doświadczenie obecności odślania nam nasze własne istnienie; jesteśmy w-obec. Przeżycie obecności ratuje nas tym samym z nowożytnego problemu subiektywizmu. Kartezjańskie „myślę, więc jestem” oznacza bowiem konieczność nieustannej ekspozycji: o tyle istnieję, o ile się eksponuję. Cogito prowadzi egzystencję idola, zaś od jego losu Narcyza ratuje nas właśnie obecność. To w-obec (ujawniającej się obecności) drugiego człowieka, dzieła sztuki, stworzenia czy Boga staje (się), nie wobec lustra własnej jaźni. Tak o tym mówił Haeffner: „Co ma ze sobą wspólnego człowiek naprzeciw mnie, artystyczna idea, drzewo i boskie Ty? I znalazłem odpowiedź: wszystko to przemawia do mnie, mówi do mnie w pewnym sensie „ty” i jednocześnie dodaje: „Realizuj mnie”. Owo „ty”, za pomocą którego zwracam się do istoty, jest, zdaniem Bubera, ale także zgodnie z „rzeczą samą” – wtórne. Pierwotne jest, że to lub Inny „mówi” do mnie Ty, tudzież ma mnie „na myśli”. Wielu współczesnych filozofów poszukiwało czegoś, co przerwie krąg samozwrotności i przekroczy świat czystych konstrukcji myślowych. Ale co musi się stać, żeby, jak to nazywa Bloch, miało miejsce doświadczenie podobne temu, którego doświadczył Paweł na drodze do Damaszku (Damaskus-Erlebnis)? Jesteśmy współcześnie przecież mniej lub bardziej ateistami lub solipsystami. Buber podjął jednak taką próbę, wychodząc od bycia zagadniętym (Angesprochen-Sein), przełamał dominację własnej subiektywności (Ja-Ono) i pokazał drogę wyzwolenia się od niej, łącząc bycie zagadniętym (Angesprochen-sein) z pojęciem głosu Boga.”

Z powyższego fragmentu rodzi się jeszcze jedno zagadnienie. Czy doświadczenie obecności jest doświadczeniem religijnym, mogącym jakoś inicjować doświadczenie świętości? To jeden z wielkich tematów Gerda Haeffnera. Haeffnerowska „obecność” porównywalna być może z Buberowską „Gegenwart” jest swoistym przedśmionkiem świętości w świecie, którego - jak twierdzi - anioły zbyt często już nie nawiedzają. Dla niego bowiem pod pojęciem „przeżycia obecności” kryje się przeżycie jako takie, wcale nie ujęte religijnie. To przeżycia „świeckie”, które jednakże, „wobec ich nadzwyczajnej doniosłości, są konotowane religijnie i tak też relacjonowane przez osoby, które ich doświadczyły. Fakt jest jednakże taki, że (prawie) nikt nie spotyka dziś anioła bądź też zmartwychwstałego Chrystusa. Wyłania się pytanie: Gdzie doświadczamy dzisiaj w świecie ogarniętym profanum bezpośrednio czegoś, co ma jakiś religijny sens? Odpowiedź brzmi: na tym obszarze.”

Doświadczenie obecności, którego świadectwo stanowi, będący mottem tego wstępu, wiersz Rilkego: „każde miejsce tego głazu widzi cię” - odsłania swoje komponenty normatywne, staje się wezwaniem do przemiany: „Musisz swoje życie zmienić”. Przemieniające jest tu już samo skomunikowanie się ze źródłowym doświadczeniem obecności. Jak w-obec obrazu Vermeera czy Rothki, skondensowana „cisza” przydaje realności nam samym. Liczę, że wystawa dzieł Andrzeja Fydrycha, Łukasza Huculaka i Karola Kędzierskiego pod doniosłym tytułem OBECNOŚĆ stanie się przyczynkiem podobnego uwiadomienia. Potrzeba nam tylko wystawić się na ogląd i dotyk samego dzieła. Potrzeba nam stanąć w-obec.

/ Tomasz Biłka OP/

Tomasz Biłka, dominikanin, malarz i grafik. Opiekun duchowy Wspólnoty Twórców Chrześcijańskich VERA ICON. Autor artykułów o sztuce publikowanych w magazynie ArtEon. Doktorant Akademi Sztuk Pięknych w Łodzi.

Andrzej Fydrych / Źródło I / technika mieszana na płótnie / 90x150 cm / 2021

Andrzej Fydrych / Źródło I / obiekt, drewno lipowe, kreda, akryl, olej / 50x50x15 cm / 2021

Andrzej Fydrych / Źródło II / technika mieszana na płótnie / 80x150 cm / 2021

Andrzej Fydrych / Źródło II / obiekt, drewno lipowe, kreda, akryl, olej / 63x18x12 cm / 2021

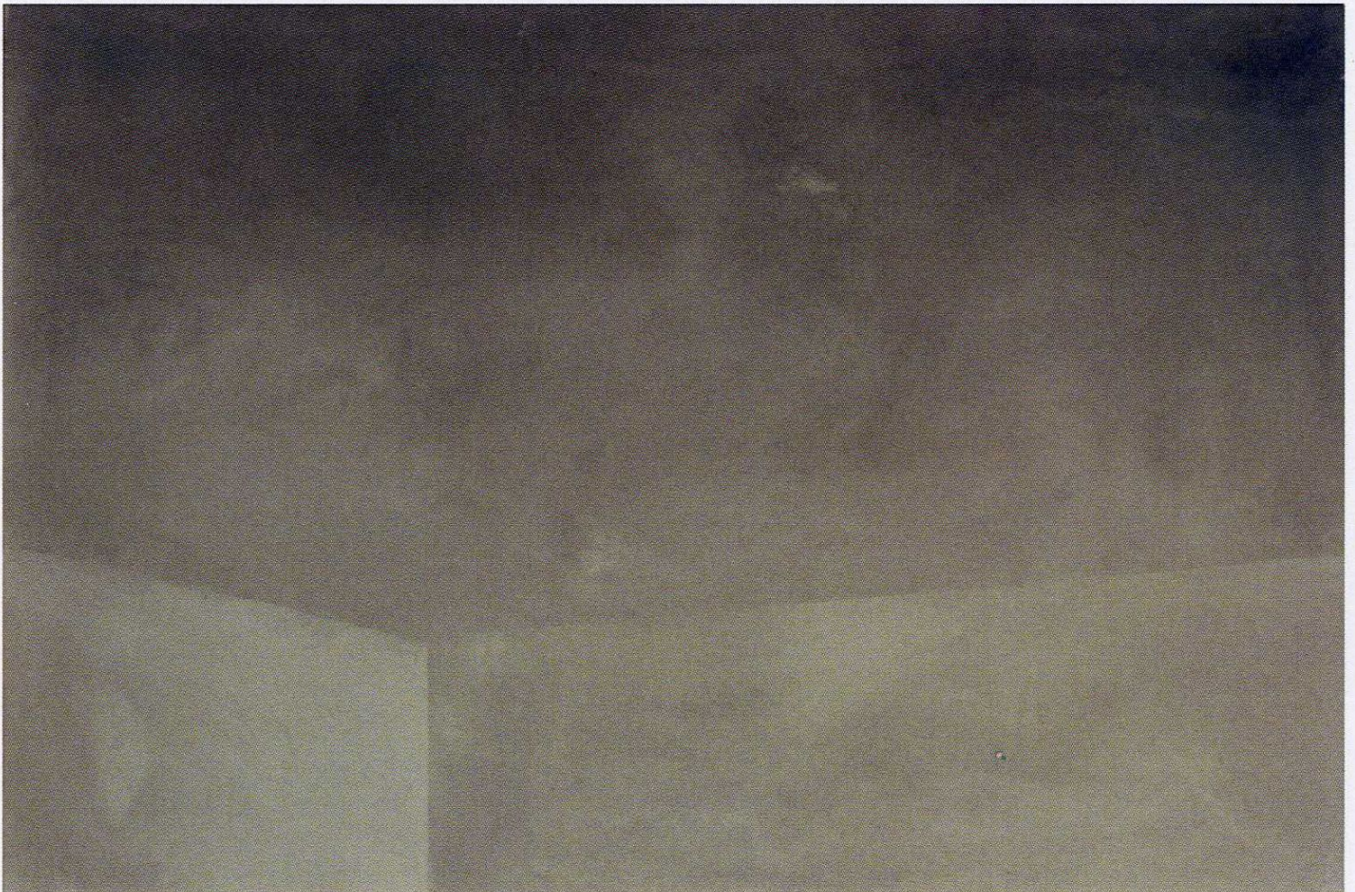

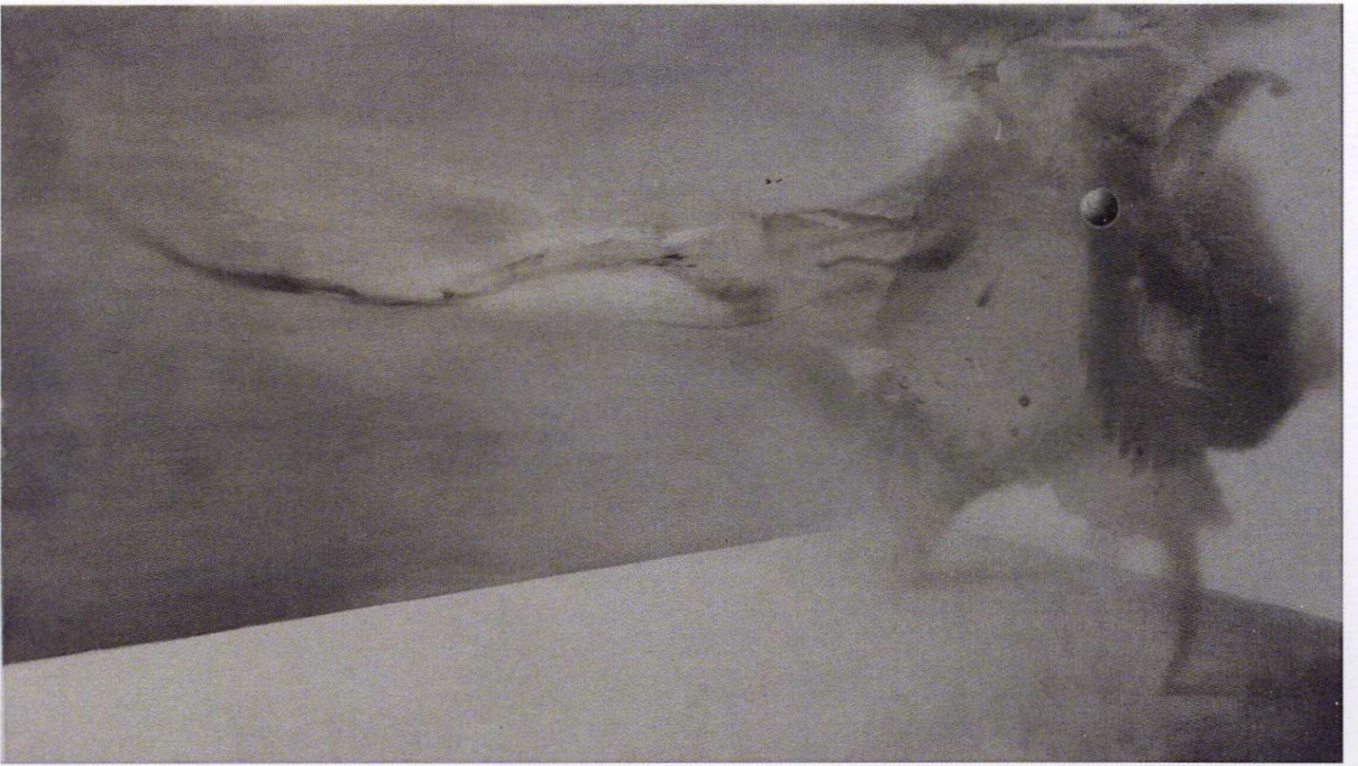
Andrzej Fydrych / Pejzaż XXII / technika mieszana na płótnie / 70x130 cm / 2021

Andrzej Fydrych / Pejzaż XXII / obiekt, drewno lipowe, lewkas / 7x30x11 cm / 2021

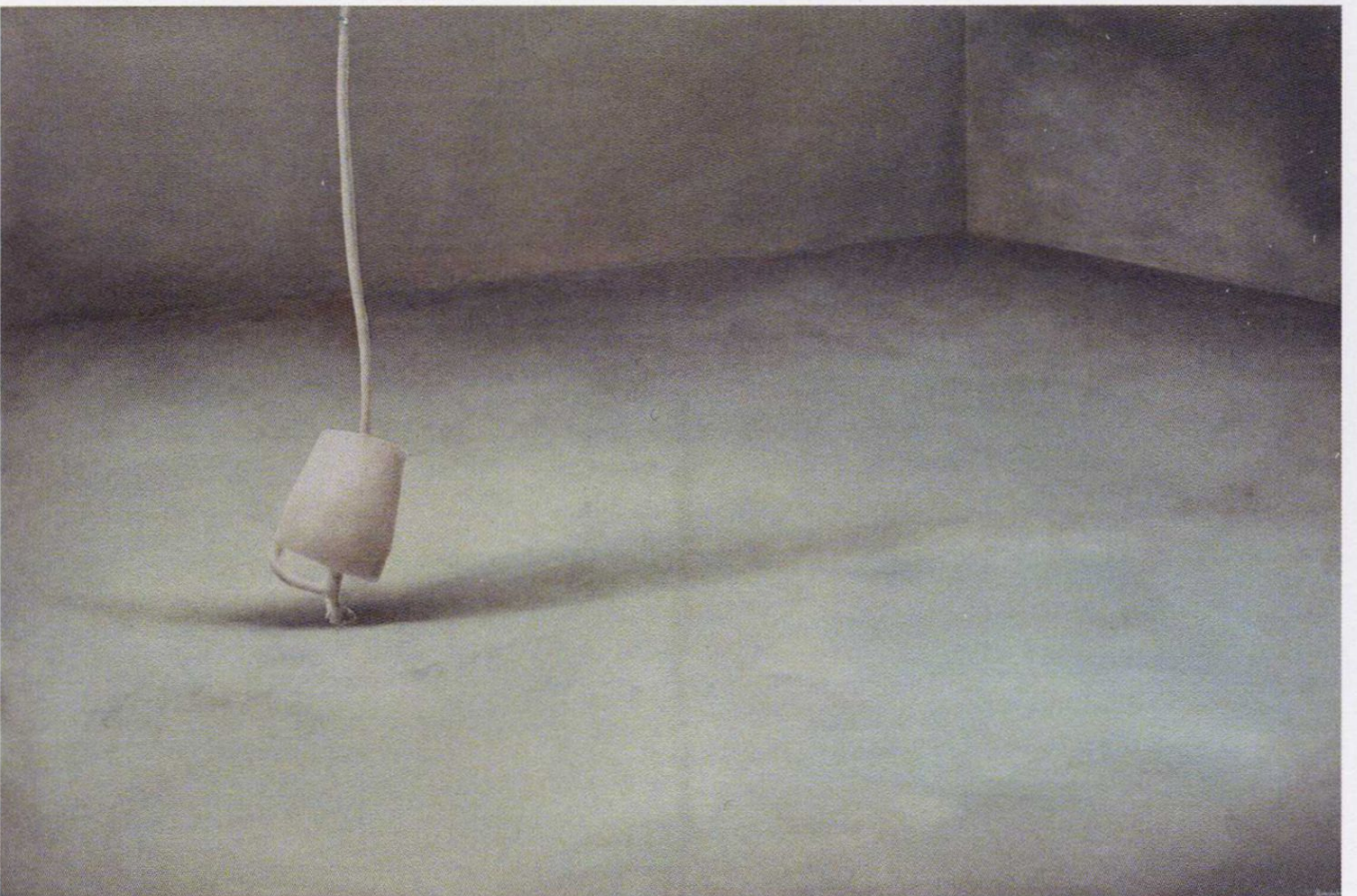

Łukasz Huculak / Sufit / olej na płótnie / 100x150 cm / 2012

Łukasz Huculak / Pareidolia / olej na płótnie / 80x140 cm / 2021

Łukasz Huculak / Lampa / olej na płótnie / 100x150 cm / 2020

Łukasz Huculak / Czaszka / tempera na płótnie / 70x80 cm / 2016

Karol Kędzierski / Pogorzelisko / olej na płótnie / 18x20.5 cm / 2021

Karol Kędzierski / Ziemniak / olej na płótnie / 50x60 cm / 2021

Karol Kędziński / Duch / olej na płótnie / 40x50 cm / 2021

Karol Kędzierski / Światła / olej na płótnie / 50x60 cm / 2021

Andrzej Fydrych

(Ur. 1983 r.). Związany z łódzką Akademią Sztuk Pięknych, gdzie obecnie jest asystentem w Pracowni Ekspresji Malarskiej pod kier. prof. J. Trzcińskiej. Laureat m. in. Międzynarodowego Biennale Grafiki w Ourense (Hiszpania), konkursu im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, nagrodzony łódzką Eureką, oraz nagrodą główną przyznaną przez Międzynarodowe Centrum Grafiki Artystycznej KAUS w Urbino (Włochy). Wyróżniony również przez Miejską Galerię Sztuki w Łodzi. Finalista m.in. takich konkursów krajowych jak Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego w Szczecinie. W 2018 r. uzyskał tytuł doktora sztuki. Jest autorem 15 wystaw indywidualnych, brał udział w ponad 40 wystawach zbiorowych. Prace w kolekcjach prywatnych w kraju i zagranicą oraz w instytucjach kultury. Zajmuje się malarstwem, grafiką i rzeźbą.

Łukasz Huculak

(Ur. w 1977 r.) Malarz, od niedawna profesor, związany z wrocławską Akademią Sztuk Pięknych, gdzie prowadzi pracownię malarstwa i kieruje studiami doktoranckimi. Bywa kuratorem, publikuje teksty o sztuce. Stypendysta Ministerstwa Kultury, Rządu Bawarii oraz organizacji pozarządowych. Laureat Festiwalu Malarstwa w Szczecinie i Festiwalu Malarstwa Bielska Jesień. Członek wrocławskiej Akademii Młodych Uczonych i Artystów i komitetu redakcyjnego Roczników Sztuki Śląskiej. Zrealizował rezydencje artystyczne w Kunstlerhaus SCHAFHOF (Monachium), University of Tennessee (Knoxville, USA) oraz CROUS de Paris (Paryż). Autor wystaw dotyczących cielesności i śmiertelności (Late Symptoms of Death, Psychopomp, W Głębi obrazu w Muzeum Narodowym we Wrocławiu), środowiska naturalnego i świata pozazmysłowego (Heliotropie, Sopra Minerva, Science / Fiction, Aurora, La force des plantes w Musee des Arts et Metiers w Paryżu), procesów o czarownictwo (Inkantacje, Nietota w Muzeum Współczesnym Wrocław) i historycznych kontekstów modernizmu (Migracje, Detale/Przestrzenie w PGS w Sopocie).

Karol Kędziński

(Ur. w 1984 r.) W 2008r. obronił dyplom z wyróżnieniem w pracowni malarstwa prof. Mariana Kępińskiego na Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Dwukrotny finalista "Biennale Malarstwa Bielska Jesień". Laureat nagród i wyróżnień oraz finalista w konkursach m. in. "Triennale Malarstwa im. Mariana Michalika", w konkursach w Waszyngtonie, Nowym Jorku, Florydzie. Jego prace znajdują się w kolekcjach prywatnych w Niemczech, Stanach Zjednoczonych, Polsce, Wielkiej Brytanii.

Od 2019 r. autor stałej ekspozycji malarstwa w galerii The Hunter, Karlsruhe, Niemcy.

ANDRZEJ FYDRYCH

ŁUKASZ HUCULAK

KAROL KĘDZIERSKI

O B E C N O Ś Ć

BWA GALERIA SANOCKA 12.11 - 03.12.2021

PLACÓWKA KULTURY MIASTA SANOKA

BWA GALERIA SANOCKA
RYNEK 14, 38-500 SANOK
TEL./FAX (013)4636030
e-mail: galeriasanocka@gmail.com
www.bwa.sanok.pl

Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH
IM. EUGENIUSZA GEPPERTA
WE WROCŁAWIU

Urząd Miasta Sanoka

M I E J S K A
B I B L I O T E
K A P U
B L I C Z N A
w S A N O K U

Sponsorzy

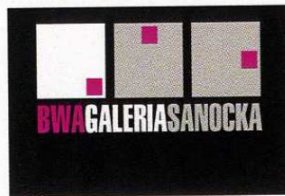
Firma DeF
sztalugi i płótna

TYGODNIK SANOCKI

isanok.pl
portal i telewizja

echo-media.pl
miejscem na Twoją reklamę

KORSO
sanockie.pl

PLACÓWKA KULTURY MIASTA SANOKA

BWA GALERIA SANOCKA
RYNEK 14, 38-500 SANOK
TEL./FAX (013)4636030
e-mail: galeriasanocka@gmail.com
www.bwa.sanok.pl